

کاهش مشکلات رفتاری در مدارس

مؤلف:

مایکل اچ اسپرین

مترجمین:

زهرا نادری

بتول ترکی نیسیانی - نفیسه عباسپور - کمال نصرتی هشی

عنوان و نام پدیدآور	کاهش مشکلات رفتاری در مدارس/[مایکل اچ اپستین... و دیگران] : مترجمین زهرا نادری... [و دیگران].
مشخصات نشر	تهران: راز نهان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	۱۴۸ ص.
شابک	978-600-258-692-6
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: Reducing behavior problems in the elementary school classroom : 2008.
یادداشت	مترجمین زهرا نادری ، بتول ترکی نیسیانی ، نفیسه عباسپور ، کمال نصرتی هشی.
موضوع	مدرسه‌ها -- ایالات متحده -- انضباط
موضوع	کودکان ناسازگار -- ایالات متحده -- انضباط
موضوع	کودکان ناسازگار -- ایالات متحده -- تغییر رفتار
موضوع	کلاسداری -- ایالات متحده
شناسه افزوده	اپستین، مایکل اچ.
شناسه افزوده	Epstein, Michael H.
شناسه افزوده	نصرتی هشی، زهرا، ۱۳۶۸ - مترجم
رده بندی کنگره	LBT۰۱۲/۲/۴۰۱۰۹۴
رده بندی دیویی	۳۷۰/۵۰۹۷
شماره کتابشناسی ملی	۴۰۱۰۹۴

عنوان کتاب	کاهش مشکلات رفتاری در مدارس
مؤلف	مایکل اچ اپستین
مترجمین	زهرا نادری ، بتول ترکی نیسیانی، نفیسه عباسپور، کمال نصرتی هشی
صفحه آرا	فرشته زند
نوبت چاپ	اول ۱۳۹۴
شمارگان	۱۰۰۰ نسخه
ناشر	راز نهان
قیمت	۹۰۰۰ تومان
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۲۵۸-۹۶۲-۶

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۷
مقدمه نویسندگان.....	۱۱
استانداردهای مرکز WWC و ارتباط آن با این کتاب راهنما.....	۱۴
کاهش مشکل اختاری در مدارس ابتدایی.....	۱۷
اهداف کتاب راهنما.....	۲۷
فهرست اقدامات لازم برای اجرای پیشنهادها.....	۳۰
پیشنهاد ۱.....	۳۲
سطح شواهد: متوسط.....	۳۲
خلاصه‌ای از شواهد تأییدکننده این پیشنهاد.....	۳۳
چگونگی اجرای پیشنهاد.....	۳۶
موانع بالقوه و راه حل‌های آن.....	۴۲
پیشنهاد ۲.....	۴۷
سطح شواهد: قوی.....	۴۷
خلاصه‌ای کوتاه از شواهد تأییدکننده این پیشنهاد.....	۴۸
چگونگی اجرای پیشنهاد.....	۵۱
موانع بالقوه و راه حل‌های آن.....	۵۹
پیشنهاد ۳.....	۶۱
سطح شواهد: قوی.....	۶۱
خلاصه‌ای از شواهد تأییدکننده این پیشنهاد.....	۶۲
چگونگی اجرای پیشنهاد.....	۶۴

۷۳.....	موانع بالقوه و راه حل های آن.....
۷۶.....	پیشنهاد ۴.....
۷۶.....	سطح شواهد: متوسط.....
۷۷.....	خلاصه ای از شواهد تأییدکننده پیشنهاد.....
۷۹.....	چگونگی اجرای پیشنهاد.....
۸۶.....	موانع بالقوه و راه حل های آن.....
۸۹.....	پیشنهاد ۵.....
۸۹.....	سطح شواهد: متوسط.....
۹۰.....	خلاصه ای از شواهد تأییدکننده این پیشنهاد.....
۹۱.....	چگونگی اجرای پیشنهاد.....
۹۸.....	موانع بالقوه و راه حل های آن.....
۱۰۲.....	پیوست.....
۱۲۹.....	فهرست منابع.....

پیشگفتار

مؤسسه علمی تربیتی IES¹ به منظور گردآوری بهترین شواهد و تجارب موجود در ارتباط با انواع مشکلات آموزشی، کتاب‌هایی را در قالب راهنمای عمل منتشر می‌کند. نویسندگان این کتاب‌ها، نمت به بررسی مبانی نظری - که شالوده پژوهش‌های فراتحلیلی است - می‌پردازند. آنها ضمن دریافت امتیاز برای چاپ چنین مقالاتی، بیشتر به شناسایی پژوهش‌هایی می‌پردازند که با نیازگی متناسب با پیشنهادهای آنها منتشر شده است.

وظیفه اصلی حامیان کتاب‌های راهنمای IES این است که از طریق همان مرکزی که مسئول بررسی سایر انتشارات IES می‌باشد، به بررسی پژوهش‌های مشابهی بپردازند که به صورت دقیق و موşkافانه انجام شده‌اند. یکی از وظایف اصلی بازنگران کتاب‌های راهنما، تعیین این نکته است که آیا شواهد ارائه‌شده در تأیید پیشنهادها به‌روز می‌باشند یا خیر، و مطالعاتی که کیفیت مشابه یا بهتری دارند و در زمینه‌های مخالف ارائه شده‌اند، نادیده گرفته نشوند. معمولاً، مطالب هر کتاب راهنما بستگی به نظر متخصص نویسندگان و گروه‌های تصمیم‌گیرنده آن دارد. بنابراین، نباید انتظار داشت که همه پیشنهادها مندرج در هر کتاب، دقیقاً بر مبنای پژوهش‌های علمی ارائه شده باشد.

هدف از این راهنمای عمل، تنظیم پیشنهادهایی مبتنی بر شواهد خاص و منطقی است تا معلمان مدارس ابتدایی در کلاس‌های خود، به منظور بررسی چالش‌های مربوط به کاهش مشکلات رفتاری، از آن استفاده نمایند. این کتاب راهنما، اطلاعات کاربردی و شفافی را در زمینه رفتارهای مشکل‌ساز در مدارس ابتدایی فراهم کرده و طبق نظر اعضای گروه

(نویسندگان)، بر پایه بهترین شواهد موجود گردآوری شده است. البته نباید چنین تصور کرد که صرفاً، پیشنهادها ذکر شده در این کتاب راهنما ارزش و کارایی بالایی در ارائه راهکارهای بازدارنده و مداخله‌ای در زمینه مشکلات رفتاری دارند و سایر پژوهش‌ها فاقد چنین ارزش و اعتباری هستند. این گزارش توسط مرکز WWC^۱ برای مؤسسه علوم تربیتی، وابسته به مرکز ملی ارزیابی آموزشی و همکاری منطقه‌ای مطابق پیمان ED-07-CO- 0062، فراهم شده است.

رفع اذیت و مسئولیت

کلیه دیدگاه‌های بیان شده در این کتاب راهنما، بر اساس نظر نویسندگان آن است و معرف آرای مؤسسه علوم تربیتی، با اداره آموزش و پرورش آمریکا نمی‌باشد. این کتاب راهنما طبق نظرات بازنگری شده اعضای گروه (نویسندگان) و بر مبنای پژوهش‌های موجود گرد آمده است؛ با این حال، باید مورد زنگی قرارگیرد تا بر اساس نیازهای خاص معلمان و مؤسسات آموزشی‌ای که از آن استفاده می‌کنند، کاربردی شود. کتاب حاضر باید به عنوان ابزاری برای تصمیم‌گیری در موقعیت‌های آموزشی ویژه استفاده گردد؛ نه اینکه مانند یک کتاب آشپزی، دقیقاً مطابق آن عمل شود. همچنین ذکر واردی به عنوان دستاوردهای آموزشی خاص دال بر رد و نادیده گرفتن یافته‌های آموزش منتشر شده در این کتاب نیست.

مارگاریت اشپلینگر^۱، معاون آموزش و پرورش آمریکا
گراور جی وایت هرست^۲، مدیر مؤسسه علوم تربیتی
فوب کاتینگام^۳، عضو مرکز ملی ارزیابی آموزشی و همکاری منطقه‌ای
سپتامبر ۲۰۰۸

اعضای گروه (نویسندگان):

میکائیل اپستین، رئیس دانشگاه نبراسکا لینکولن^۴
مارک آتکینز، دانشگاه ایلی‌نویز شیکاگو^۵
دوگلاس کالینان، دانشگاه شمال ایالت کارولینا^۶
کریستا کاتاش، دانشگاه شمال فلوریدا و مرکز آموزشی-پژوهشی سلامت روانی کودکان^۷
رابین ویور، مدیر دبستان هارمونی هیلز^۸

1. Margaret Spellings
2. Grover J. Whitejurst
3. Phoebe Cotteingham
4. Michael Epstein (University of Nebraska-Lincoln)
5. Marc Atkins (University of Illinois-Chicago)
6. Douglas Cullinan (Nort Carolina State University)
7. Krista Kutash (University of South Florida & Research and Training Center for Children's Mental Health)
8. Robin Weaver (Principal, Harmony Hills Elementary School)

مقدمه نویسندگان

هدف از تالیف کتاب حاضر، کمک به معلمان مدارس ابتدایی است تا راهکارهای مداخله‌ای و بازدارنده مناسبی را برای بهبود رفتار مثبت در دانش‌آموزان به کار گیرند. در این راستا، کتاب شامل پنج پیشنهاد عملی و شواهدی است که پیشنهادهای مذکور را تأیید می‌کند. همچنین، برخی از روش‌ها که هر پیشنهاد می‌تواند به واسطه آن به اجرا در آید، توصیف شده. برخی موانع احتمالی پیش‌روی هر پیشنهاد و راه‌حل‌های رفع آن موانع ارائه گردیده است. در نهایت، برای مشاهده جزئیات بیشتر درباره پژوهش‌های تأییدکننده این پیشنهادهای، می‌توان به متن پیوست مراجعه کرد.

ما نویسندگان، گروه کوچکی هستیم که تخصص‌مان در زمینه رفع مشکلات رفتاری و روش‌های پژوهشی رایج در مطالعات رفتاری است. دامنه شواهدی که برای پیشبرد کتاب در نظر گرفته‌ایم از ارزیابی‌های تجربی مطالعات پژوهش تک‌موردی^۱ تا تجزیه و تحلیل‌های تخصصی راهکارها و برنامه‌ها، مداخله رفتاری را در برمی‌گیرد. اما مطالعات آزمایشی و شبه‌آزمایشی^۲ با کیفیت بالا که دارای معیارهای WWC هستند، به خاطر نشان

۱. Single-subject studies: مطالعات تک‌موردی مبتنی بر سنجش مداخله بر یک شرکت‌کننده یا گروهی از شرکت‌کنندگان خاص هستند؛ نتایج حاصل از سنجش شرکت‌کنندگان، در زمان قبل و بعد از مداخله مقایسه می‌شوند. در برخی پژوهش‌های تک‌موردی، پیامدهای یک اقدام با حذف، یا استفاده مجدد از آن اقدام سنجیده می‌شود. در بعضی روش‌های دیگر، تأثیر استفاده از روش‌های گوناگون طی اعمال یک مسیر در موضوعات گوناگون ارزیابی می‌گردد.

۲. Experimental studies: مطالعات آزمایشی که اغلب، آزمون‌های کنترل‌شده تصادفی نتیجه می‌شوند، تأثیر هر یک از مداخله‌ها را با مقایسه نتایج حاصل بر شرکت‌کنندگانی که به صورت تصادفی در یک یا چند گروه مقایسه گماشته شده‌اند، می‌سنجد. استفاده از طرح تصادفی مانع از آن می‌شود که تفاوت‌های قلی موجود میان گروه‌ها دلیلی بر نتایج متفاوت حاصل از اجرای مداخله باشد و مداخله علت اصلی تفاوت در نتایج به حساب می‌آید.

Quasi-experimental studies: مطالعات شبه‌آزمایشی به پژوهش‌هایی اطلاق می‌گردد که، آن دسته از شرکت‌کنندگان که در یک سری از ویژگی‌ها شبیه به هم هستند، در یک گروه قرار می‌گیرند و جهت برآورد تأثیر مداخله‌ها استفاده می‌شوند. از آنجایی که رویکردهای شبه‌آزمایشی نمی‌توانند تفاوت‌های موجود بین شرکت‌کنندگان و گروه را نادیده بگیرند، قرار دادن افرادی با ویژگی‌های مشابه در یک گروه دلیلی برای نتایج متفاوت حاصل از مداخله‌ها تلقی می‌شود. به همین سبب، مطالعات شبه‌آزمایشی در برآورد تأثیرات مداخله، رویکردهای با اعتبار کم محسوب می‌گردند.

دادن بهترین عملکرد، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. با این حال، در تمامی موارد توجه خاصی به یافته‌هایی داشته‌ایم که در مطالعات گوناگون تکرار شده‌اند. توجه مذکور برای یافتن پاسخ این سوال است که: بهترین عمل چیست؟

فرآیندی که پیشنهادها از آن حاصل شده است از طریق گردآوری و بررسی پژوهش‌های انجام شده روی اثرات مداخله‌های رفتاری، در سطح فردی، کلاسی و مدرسه‌ای شروع شد. مرکز WWC^۱، جهت تعیین سازگاری مطالعات با استانداردهای خود، تحقیقاتی که طی ۲۰ سال گذشته در آمریکا انجام شده بود را مورد بازنگری قرار داد.

در بیشتر موارد، مداخله‌های رفتاری، مولفه‌های گوناگونی را در بر می‌گیرد. این دسته از مولفه‌ها، هنگام بازنگری به عنوان شواهد مربوط به هر پیشنهاد، چالش‌هایی را ایجاد می‌کند، زیرا نمی‌توان مشخص کرد که دقیقاً کدام یک از آنها بر رفتار دانش‌آموز تأثیر داشته است. از این روی، تشخیص مولفه‌های کلیدی در مداخله، تا حد بسیار زیادی، بستگی به نظر کارشناس گروه دارد.

پس از شناسایی، مولفه‌های کلیدی همراه با مداخله‌های متناظر آنها، در یک جدول کاری قرار داده شده‌اند تا آن دسته از مولفه‌هایی که در مداخله‌های گوناگون مشترک بودند و گزینه‌های مناسبی برای سایر موقعیت‌ها محسوب می‌شدند، مشخص گردند.

اعضای گروه، سطح شواهد مربوط به هر یک از پیشنهادها را در نظر گرفتن تأثیر مداخله‌ها (همانگونه که توسط مرکز WWC در جدول ۱ مشخص شده است)، سهم هر یک از مولفه‌ها در ارزیابی‌های به‌عمل‌آمده و همچنین، تعداد ارزیابی‌های انجام شده بر مداخله‌های رفتاری، مشخص کرده‌اند.^۲

۱. شماری از مداخله‌های انجام‌شده در سطح کلاس و مدرسه در این کتاب راهنما ذکر می‌شود. این مداخله‌ها هم مثال‌هایی از برنامه‌هایی هستند که توسط گروه در قالب راهکارهای مؤثر برای کاهش مشکلات رفتاری دانش‌آموزان به آنها اشاره شده است؛ هم برنامه‌هایی را شامل می‌شود که روش‌های پژوهشی دقیقی در مطالعه اثربخش برنامه‌ها به حساب می‌آیند. اعضای گروه پیشنهاد می‌کنند خوانندگان محترم برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد مداخله‌ها و سطوح شواهد متناظر آنها مرتباً به وب‌سایت WWC مراجعه نمایند.

(<http://ies.ed.gov/ncee/WWC/reports/>)

سطح قوی اشاره به شواهد مستدل و قابل تعمیمی دارد که طی آن، یک برنامه یا راهکار مداخله‌ای موجب تکرار در نتایج رفتاری می‌شود. **سطح متوسط** اشاره به شواهد حاصل از مطالعاتی دارد که نتایج مستدل و منطقی از آنها حاصل می‌شود اما نمی‌تواند با اطمینان به جامعه‌ای که پیشنهاد مورد نظر بر آن تمرکز دارد تعمیم یابد (شاید به این دلیل که یافته‌ها به طور وسیع تکرار نشده‌اند)؛ و همچنین به شواهد حاصل از مطالعاتی مربوط می‌شود که قابل تعمیم هستند اما آنقدر دقیق نیستند که از طریق طرح‌های آزمایشی ارائه شوند (مثلاً برای آماری مربوط به داده‌های همبستگی یا طرح‌های مقایسه گروهی که به یکسانی گروه‌ها دسترسی پیدا می‌کنند توجه ندارند). **سطح ضعیف** نیز اشاره به نظریه تخصصی دارد و مبتنی بر پژوهش‌ها و یافته‌هایی است که شواهد و مباحث مربوط به آنها در حد استانداردهای شواهد قوی متوسط هستند.

نکته مهمی که خوانندگان باید به خاطر داشته باشند این است که اعضای گروه با بیان سطح شواهد مربوط به هر پیشنهاد، در پی توضیح چگونگی تأثیر و کارایی پیشنهادهای ارائه‌شده نیستند (به گونه‌ای که بخواهند درباره زمانی که یک پیشنهاد در کلاس یا مدرسه به کار برده شده، آنچه پژوهش‌های پیشین در مورد اثربخشی مداخله بیان کرده است و یا اینکه مداخله‌ای ارزش اجرا دارد یا نه، صحبت کنند). در کتاب این است که سطح شواهد را درباره کیفیت اطلاعات نظری موجود بیان کنند تا نشان دهند هرگاه راهکارهای پیشنهادشده در گذشته به اجرا درآمده‌اند، بر رفتار دانش‌آموزان تأثیر مثبت گذاشته است. به عبارت دیگر، قصد نویسندگان کتاب حاضر، بیان قابلیت نسبی تأثیرات مثبت یا اهمیت نسبی هر یک از این پیشنهادها نیست.

استانداردهای مرکز WWC و ارتباط آن با این کتاب راهنما

در رابطه با سطوح شواهد مذکور در جدول ۱، توجه و تأکید ما بر استانداردهای مرکز WWC در مورد درجه‌بندی کیفیت شواهدی است که از برنامه‌ها و راهکارهای مداخله‌ای رفتاری خاصی حمایت می‌کند. مرکز، این شواهد را جهت بررسی اعتبار منطقی برنامه‌ها و راهکارها، بر اساس استانداردهای خود، ارزیابی کرده است.^۱ هر یک از پژوهش‌های انجام‌شده بر مبنای استانداردهای مذکور مورد تحلیل قرار گرفته و در یکی از سه طبقه زیر قرار داده شده‌اند:

- پژوهش‌هایی که بر اساس استانداردهای شواهد مربوط به آزمون‌های تصادفی کنترل‌شده و مطالعات گروم‌یون ناپیوسته هستند. این گروه، قوی‌ترین شواهد را در رابطه با اعتبار منطقی پژوهش‌ها ارائه می‌کنند.
- پژوهش‌هایی که بر پایه استانداردهای شواهد مربوط به مطالعات موردی و مطالعات شبه‌آزمایشی هستند که مسائل طرح‌ها و آزمون‌های تصادفی کنترل‌شده در مورد انتخاب تصادفی، در آنها مطرح نیست.
- پژوهش‌هایی که بر اساس استانداردهای تأییدکننده شواهد قوی و متوسط منطبق نیستند.

۱. اطلاعات مربوط به این استانداردها در این آدرس قابل مشاهده است: